

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
- etapa națională, 2 aprilie 2012 -
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Fii gata, prietene soldat, fii gata.
Curăță-ți cu grijă arma și lopata
Și pune-ți cruciulița la gât, –
Măine va fi un atac mare
Și-atât.

De undeva, de departe, ne vor trimite ordine:

Cu ranița și arma în spinare,
Pe drumurile ude de ploaie și-ntuneric
Ne vor purta întreaga noapte
În șoapte.
Târziu ne vor opri în fața porții.
În fața porții nevăzute-a morții.

La trei din noapte vom scula din somn
Pe cei ce se lăsară istoviți în noroi,
Vom aștepta din nou
Noi ordine.
Vom aștepta chinuitor
Și-apoi pătrunși de ploaie până la vertebre,
Murdari, încătușați, greoi,
În zorii albicioși și umezi de septembrie
Când palele de ceață se rup peste tufișuri
În șiruri rare vom urca,
Cu pași definitivi
Colina, după care stăm
Și dincolo, deodată –
De nepătruns, pătrunzător și gol
Va sta-naintea noastră câmpul de bătaie.
Unic, imens și nou
Va sta-naintea noastră câmpul de bătaie.

Surprinși privim o clipă acest ținut funest.
Un semn, un gest...

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

Și-ncet pornim pe povârnișul gol al morții
Intrăm, alunecăm pe povârnișul gol și noroios al morții.
Prietene soldat, fii gata.
Cu toate că afară plouă,
Se vor petrece mâine lucruri care-ntrec
Și mintea și puterile noastre.

La un pas de sufletele noastre
Mâine
Se va petrece poate ceva nou.
Nu-ți mai trudi zadarnic mintea,
Prietene soldat.
Mai bine fii gata
Și-atât.
Curăță-ți cu grijă arma și lopata
Și pune-ți cruciulița la gât.
Fii gata,
Pregătește-ți frumos sufletul.
Omoară în el – de azi – tot trecutul.
Fă din el un trup de mort
Cu piele de ceară și vine albastre. [...]

Nu știe nimeni...
Nu bănuie nimeni...
O, nimeni nu știe ce va fi.
Dar mâine pe-nserate
Câțiva, acei ce plasa morții-o vor răzbate,
În jurul lor cu sete și groază vor privi.
Prietene soldat, până diseară,
Până la noapte, pune flori de sticlă rece
Pe tot ce-a fost...

Liniștit, liniștit, liniștit.

Nu mai gândi la ce se va petrece
(Nu are, camarade, niciun rost),
Fii liniștit...
Omoară-ți sufletul cu grijă, și calm
Ai timp destul.
Așa a fost să fie,
În zi de toamnă burnițoasă, cenușie.

O, încă-o dată, ai tot timpul;
Nu te teme.
Diseară ne vor da ceai și pesmeți.
Omoară-ți sufletul de cu vreme,

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

Ca să poți mânca liniștit.
(Ceaiul e bun ca să nu îngheți.)
Prietene soldat,
Ucide-ți sufletul cu grijă;
Restul n-are nicio însemnătate;
De va fi glonț sau colț de schijă,
Până la tine nimic nu va străbate.

(Camil Petrescu, *Versuri pentru ziua de atac*)

B.

Batalionul lui David a pornit cel dintâi, în ziua cea dintâi.

Curtea cazarmii fusese plină de țărani posomorâți, de femei în lacrimi, de alergături, de strigăte, plânsete, înjurături, de zăpăceală. Pe străzi o îmbulzeală grozavă. Lumea străină urla de însuflețire și bătea cu flori pe oamenii care mergeau să moară cine știe pe unde și pentru ce.

David habar n-avea unde se duce. De-abia a doua zi, într-o gară de prin șesul Ungariei, au aflat că se vor bate cu sârbii. De altminteri lui nici nu-i păsa cu cine are să se bată. Îi era totuna. Trebuie să-și facă datoria, încolo ce-o vrea Dumnezeu.

Era atât de calm, parcă de când lumea numai războaie ar fi făcut. Amintindu-și în treacăt de viața lui tihnită din Năsăud, i se părea că visează, că viața aceea n-a existat aievea niciodată, cu toate că nu trecuse mai mult de zece zile de când primise telegrama cea grozavă. Parcă era alt om. Cel din Năsăud amorfise, făcând loc unui somnambul ce-și zicea mereu, ca o încurajare și o mângâiere:

„Îmi voi face datoria...”

Nu îndrăzne, poate nici nu era în stare, să-și dea seama ce s-a petrecut în sufletul său. Nici prin gând nu i-a trecut să se întrebe ce-i datoria. Se agățase de cuvântul acesta și era mulțumit că într-însul a găsit un sprijin destul de puternic. Poate că, încercând să se dumirească, n-ar fi avut liniștea și stăpânirea de sine. Poate că, dacă ar fi vrut să afle, i s-ar fi deschis o prăpastie și s-ar fi înfricoșat atât de mult, încât l-ar fi cuprins tulburarea și groaza. Poate că simțea toate acestea și înadins înăbușea din rădăcină orice gânduri chinuitoare.

Ceilați ofițeri, cei care făcuseră politică și vitejii acasă, acuma, apropiindu-se de câmpiile morții, deveneau din ce în ce mai nervoși, galbeni la față și răgușiți la glas. David, dimpotrivă, avea pe buze un zâmbet de o mulțumire stranie, parcă s-ar fi dus la o serbare frumoasă, hotărât să plătească înzecit costul biletului. Când batalionul a jurat din nou credință împăratului, în fața dușmanului, David a jurat din tot sufletul. Jurământul îi întărea credința în datoria mântuitoare.

Cele dintâi bubuituri de tunuri i-au cutremurat puțin inima, iar sâsâitul gloanțelor care-i alergau pe lângă urechi l-au spăimântat. Mai ales însă când a văzut pe cel dintâi flăcău din plutonul lui, alături de dânsul, căzând cu fața în jos, ca un sac de pământ, fără șapcă și cu fața înroșită de sânge, i-a trecut prin creieri, scurt, ca o fulgerare:

„Datoria e moartea.”

Și s-a buimăcit.

Până atunci, cum-necum, uitase să-și închipuie că războiul înseamnă moartea. Până atunci i se păruse ceva nelămurit, înfricoșător, dar fără să se gândească numaidecât la moarte sau poate gândindu-se la ceva mai rău ca moartea. Dar s-a lămurit repede. A înțeles și s-a întărit mai mult. Gândul morții, îndată ce s-a ivit, nu l-a mai înfricoșat. Moartea-i pentru

oameni. O aștepta deci cu seninătate, nepăsător, ca ceva trebuincios sau întâmplător. După ce a văzut primul mort și apoi cu cât a văzut mai mult sânge a priceput că moartea alege și că, oriunde ar fi omul, îl ajunge. În seara întâiei lupte a numărat zâmbind șapte găuri de gloanțe în chipiu, în mânecile tunicii, în bufanții pantalonilor. Gloanțele au bâzâit împrejurul lui șapte ceasuri necurmat, dar au căutat pe alții, nu pe dânsul. Maiorul care rămăsese în marginea satului, cu vreo doi kilometri în urma liniei de moarte, ascuns în niște mărăcini, a fost găsit rece, lovit în inimă de un glonte rătăcit, pe când el a scăpat fără nicio zgârietură în ploaia ucigătoarelor năpârci de oțel.

Ziua aceasta i-a dat siguranța. De aci încolo mergea prin focul cel mai năpraznic ca și cum s-ar fi plimbat prin piața Năsăudului, într-o dimineață de vară, numai printre porumbeii vicarului. Soldații prindeau încredere și îndrăzneală văzându-l. Era o cochetare cu moartea, nevrută, firească, pe care ceilalți o numeau curaj sau eroism, dar care pentru dânsul era numai împlinirea datoriei. În curând i-a mers vestea. Camarazii îl priveau cu puțină invidie, comandanții cu respect. Au venit medalii și cruci să-l răsplătească. El însă nu s-a bucurat și nici nu le-a purtat. Zâmbea și-și zicea:

„Răsplată pentru datorie... Ridicol.”

(Liviu Rebreanu, *Catastrofa*)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, într-un text de 8-12 rânduri, două mijloace de realizare a subiectivității în primul fragment citat.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinți componentele structurale și expresive ale celor două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea comparativă a realizării expresive a fragmentelor citate;
- evidențierea a două componente structurale ale fiecărui fragment citat, ilustrate cu exemple din text;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care componentele structurale și expresive ale celor două fragmente contribuie la conturarea temei.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, despre *război ca modalitate de asumare a datoriei*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (36 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi **36 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 8 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *încadrarea în limita maximă de spațiu indicată* – 4 puncte).